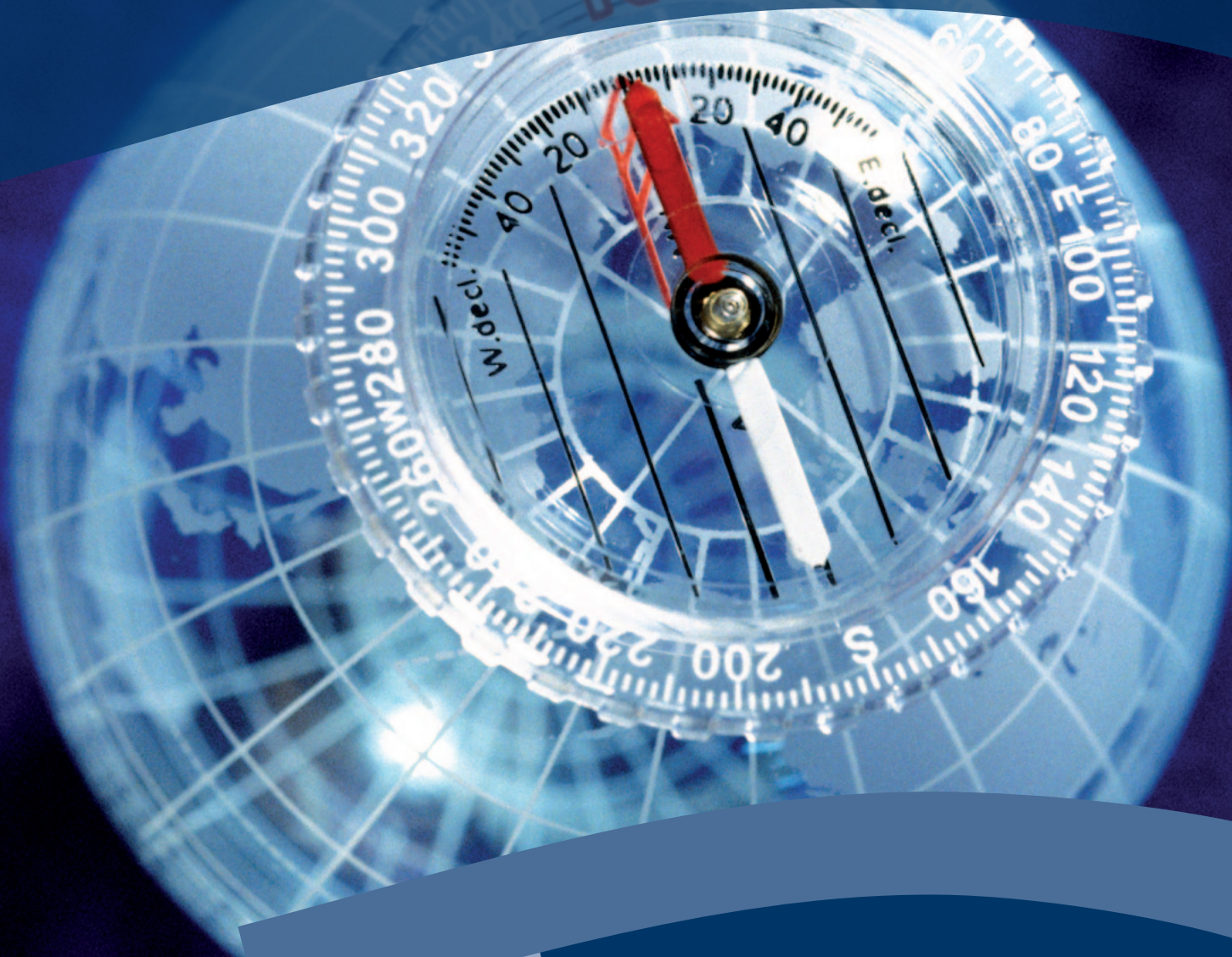

Brainport Monitor 2010 • Samenvatting

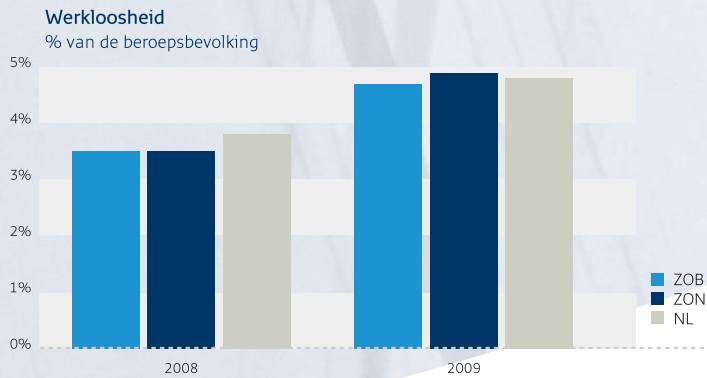
Van crisis naar kracht

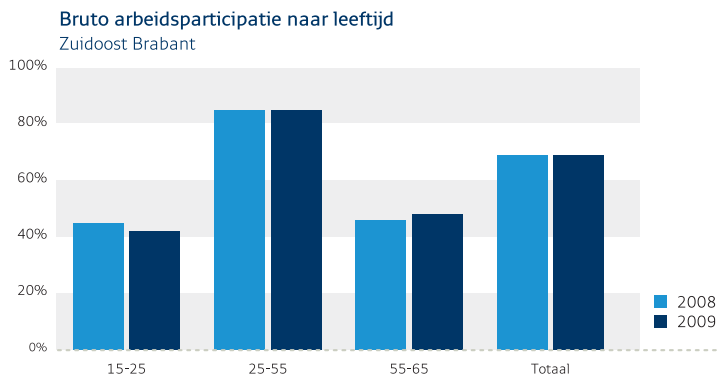
Brainport
• Development

People

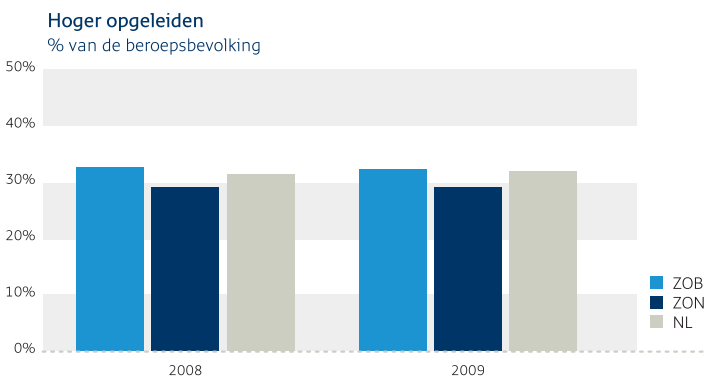
De effecten van de crisis laten zien dat de arbeidsmarkt in Brainport conjunctuurgevoelig is.

- Het percentage werklozen is toegenomen in 2009. Toch ligt het werkloosheidspercentage in Zuidoost-Brabant (ZOB) licht lager dan in Nederland.

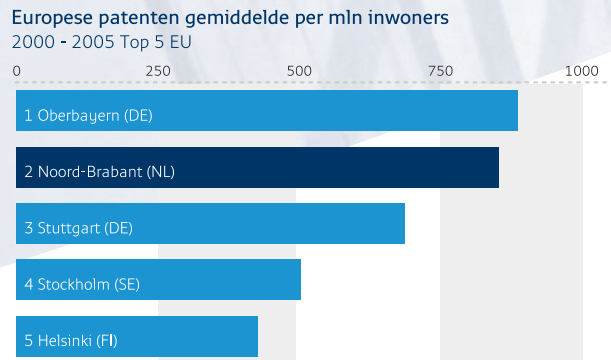
- De beroepsbevolking is in Zuidoost-Brabant (ZOB) in 2009 gedaald. Dit in tegenstelling tot Nederland. De participatie onder jongeren is licht gedaald en onder ouderen gestegen.

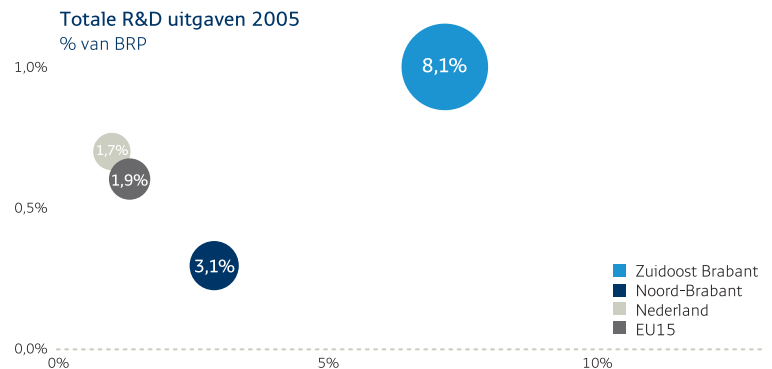
- Het opleidingsniveau van de beroepsbevolking in Zuidoost-Brabant ligt hoger dan in Nederland.

Technology

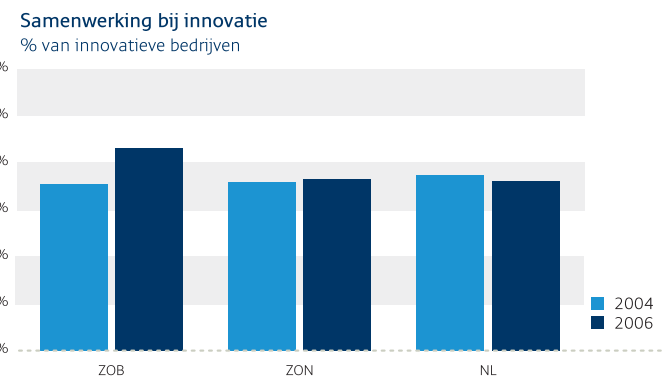
Brainport blijft goed presteren op het gebied van patenten en uitgaven aan private R&D.

- Noord-Brabant scoort hoog in Europa op het aantal patenten per miljoen inwoners. Van alle Nederlandse patenten wordt meer dan de helft gegenereerd in Zuidoost-Brabant.

- In Zuidoost-Brabant wordt 8% van het bruto regionaal product besteed aan R&D, waarvan 7% privaat en 1% publiek. Daarmee scoort de regio ver boven de Lissabondoelstelling van 2% privaat en 1% publiek, en ver boven Nederlandse regio's.

- In Zuidoost-Brabant is het aantal innovatieve bedrijven dat samenwerkt bovengemiddeld en ook sterk stijgend.

De Brainport Monitor geeft een beeld van de economische kracht van Brainport en analyseert trends en ontwikkelingen.

De Brainport Monitor 2010 is de vierde editie van de jaarlijkse Brainport Monitor. De monitor laat de economische vooruitgang en veranderende competitieve positie van Brainport zien. De 35 macro-economische indicatoren en de analyse van 38 onderzoeksrapporten in het rapport geven een samenhangend beeld van de verschillende dimensies van het regionale ecosysteem. De indicatoren en rapporten zijn geclusterd in vier domeinen: People, Technology, Business en Basics. Omdat statistieken vaak één of twee jaar achterlopen, is er voornamelijk gebruik gemaakt van cijfers over 2009. De indicatoren in de Monitor beschrijven zowel de kernregio van Brainport, namelijk Zuidoost-Brabant (ZOB) als de grotere regio Zuidoost-Nederland (ZON). Het volledige rapport is te vinden via de downloads van www.brainportdevelopment.nl.

Accenten

● People

De effecten van de crisis laten zien dat de arbeidsmarkt in Brainport conjunctuurgevoelig is. In 2010 steeg het aantal niet werkende werkzoekenden in Zuidoost-Brabant relatief harder dan in Nederland. Een groot deel van deze werkzoekenden is hoger opgeleid en valt in een jonge leeftijdscategorie. Toch is het aantal werklozen in Europees perspectief laag. Opvallend is verder dat de beroepsbevolking in Zuidoost-Brabant is gedaald. Met name onder jongeren (15-35 jaar) nam de arbeidsparticipatie af. Ook het aandeel hoger opgeleiden in de beroepsbevolking in Zuidoost-Brabant nam af. Een mogelijke verklaring voor deze twee feiten is dat jongeren langer doorstuderen. Universiteiten in Zuidoost-Nederland blijken, in verhouding tot het aantal studenten dat zijn ingeschreven, veel internationale studenten te verwelkomen. En ook studeren er veel studenten uit Zuidoost-Nederland tijdelijk in het buitenland.

Uit onderzoeksrapporten blijkt dat een van de grootste zwaktes in het Nederlandse kennis- en innovatiesysteem zit bij de hoogopgeleiden. De brain drain zorgt voor een uitstroom van kenniswerkers naar het buitenland. Hoewel er een tekort is aan hoogopgeleiden, geeft de toenemende instroom door universiteiten hoop voor de toekomst. Het tekort aan bètatechnici is groot in Zuidoost-Brabant, dit komt door een toenemende vraag en een grote uitstroom de komende jaren. In Brainport zijn de arbeidsmarktperspectieven vooral goed voor hoger (vanaf MBO) geschoolde technici.

● Technology

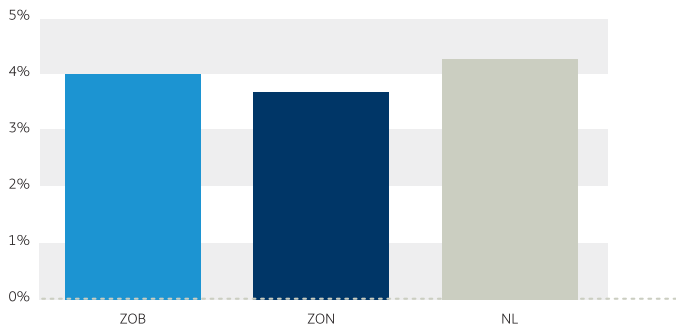
Op het domein Technology presteert Brainport goed op de verschillende indicatoren, zowel in nationaal als Europees perspectief. Zo scoort Brainport bij de top regio's in Europa voor wat betreft uitgaven aan R&D. Echter, de verhouding tussen publiek bestede R&D (200 mln) en privaat bestede R&D (1,8 mld) is scheef. Universiteiten in Zuidoost-Nederland, met name de TU/e en de UM scoren hoog op het aantal publicaties en internationale co-publicaties. Op het gebied van patenten en co-patenten doet Brainport het in Europa goed. Ook de bedrijven zijn innovatief; ze werken meer dan in Nederland samen bij innovatie en halen een bijzonder groot aandeel van de omzet uit de verkoop van nieuwe producten.

Binnen de literatuur ligt de nadruk steeds meer op de competitieve prestaties van regio's. Overheden stellen daarbij passend regionaal beleid op. Dit beleid richt zich op de clusters waarin de regio uitblinkt. In Nederland lopen de kennisinvesteringen terug, zowel publiek als privaat, terwijl het rendement van deze investeringen hoog is. De helft van de economische groei komt voort uit investeringen in kennis. Een steeds groter deel van de R&D uitgaven worden gedaan door bedrijven. Uit rapporten blijkt dat de R&D uitgaven van bedrijven door bedrijven beter blijken te renderen dan de uitgaven door de overheid. Toch benadrukken verschillende rapporten het belang van publiek beheer van technologieontwikkeling, voornamelijk in de beginfase van innovaties. In Nederland lopen de kennisinvesteringen terug, zowel publiek als privaat, terwijl het rendement van deze investeringen hoog is. De helft van de economische groei komt voort uit investeringen in kennis. Een steeds groter deel van de R&D uitgaven worden gedaan door bedrijven.

BUSINESS

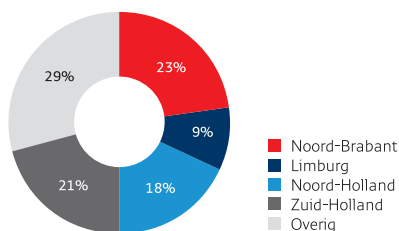
DE PRESTATIES VAN HET BEDRIJFSLEVEN IN BRAINPORT ZIJN WISSELEND.

Groei toegevoegde waarde
2007-2008

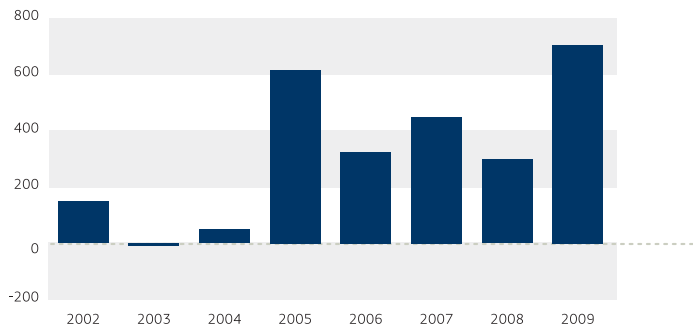
- De toegevoegde waarde is sinds 2007 in Zuidoost-Brabant met 4% iets minder hard gestegen dan in Nederland.

Aandeel van provincies in totale Nederlandse export
2006

- Noord-Brabant is de provincie in Nederland met de grootste export waarde (€56,7 miljard). Daarmee is de provincie een belangrijke motor van de Nederlandse economie.

Netto aantal oprichtingen in speerpuntsectoren
Zuidoost-Brabant

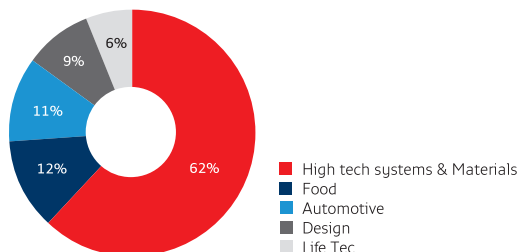

- Het aantal netto oprichtingen is sinds 2002 in Zuidoost-Brabant flink gestegen. Het aantal netto oprichtingen in de speerpuntsectoren groeide harder dan het totaal.

SPEERPUNTSECTOREN

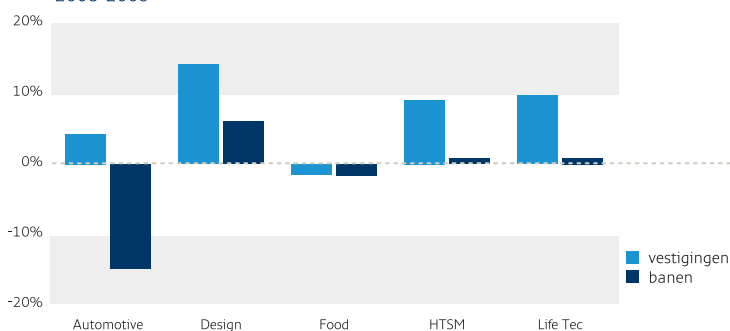
DE COMPETITIVITEIT VAN DE SPEERPUNTSECTOREN (AUTOMOTIVE, DESIGN, FOOD, HIGH TECH SYSTEMS & MATERIALS EN LIFE TEC) IS GOED, ZE LEVEREN EEN GROTE BIJDRAGE AAN DE ECONOMIE.

Verdeling banen in speerpuntsectoren Zuidoost-Brabant
2009

- Zuidoost-Brabant heeft bijna 65.000 banen in de vijf speerpuntsectoren. Hierin heeft de sector High tech systems & Materials met 40.000 banen, veruit het grootste aandeel.

Groei speerpuntsectoren
2008-2009

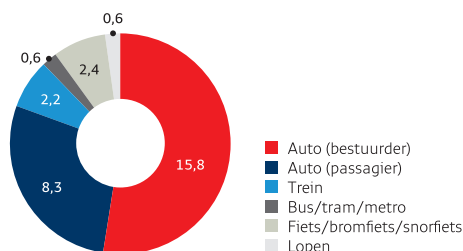

- Het aantal vestigingen in de speerpunten Automotive, Design, High tech systems & Materials en Life Tec is hard gegroeid het afgelopen jaar. Het aantal banen in Design is het hardst gegroeid en Automotive flink gedaald.

BASICS

GEBRUIK VAN OPENBAAR VERVOER IN ZUIDOOST-NEDERLAND IS LAAG.

Afgelegde afstand per persoon per dag (km)
Brabant en Limburg 2003

- Inwoners van Zuidoost-Brabant werken vaak in hun eigen regio en leggen weinig kilometers af. Met name het openbaar vervoer wordt weinig gebruikt vergeleken met andere regio's.

● Business

De Business-indicatoren die inzicht geven in de prestaties van het bedrijfsleven in Brainport laten een wisselend beeld zien. De economie in Zuidoost-Brabant is in het crisisjaar 2009 met 7,6% gekrompen, harder dan in Nederland. De groei in toegevoegde waarde blijft met 4% iets achter bij de Nederlandse groei. En ook het aantal openstaande vacatures daalde in 2010 harder dan nationaal. Positief is de export; Noord-Brabant is goed voor bijna een kwart van het Nederlandse totaal. Hiervoor zorgt voornamelijk de metaalindustrie, die een derde van de export voor haar rekening neemt. Ook het aantal netto oprichtingen nam in 2009 in Zuidoost-Brabant sterk toe. Daarentegen bleef het aantal snelle groeiers achter bij dat van Nederland. Binnen de high tech sector, kenmerkend voor de Brainport toptechnologie regio, vindt een verschuiving van medium en high tech industrie naar high tech service plaats. In de high tech service sector nam in 2009 het aantal netto oprichtingen en het aantal banen toe. Vergeleken bij de toptechnologie regio's in Europa is de werkgelegenheid in medium en high tech in Brainport vrij laag.

Uit onderzoeksrapporten blijkt dat voor het bedrijfsleven valorisatie, het omzetten van kennis naar kunde naar kassa een belangrijke factor is. Hoewel het stimuleren van ondernemerschap onder de beroepsbevolking effect lijkt te hebben, wordt in tal van rapporten het innovatief ondernemen en het aantal startende technische bedrijven als Nederlandse tekortkoming aangehaald. Er is sprake van een kennisparadox; hoewel Nederland veel toponderzoekers kent, komt hier weinig commercieel voordeel uit.

● Speerpuntsectoren

De competitiviteit van de speerpuntsectoren is goed, ze leveren een grote bijdrage aan de economie. Samen vertegenwoordigen Automotive, Design, Life Tec, Food en High tech systems & Materials 16% van het totaal aantal banen in de private sector in Brainport. Daarnaast stuwen deze sectoren de werkgelegenheid in andere sectoren. Gekeken naar het aantal werknemers groeiden de sectoren Life Tec en Design hard, en ook in de grote sector High tech systems & Materials nam het aantal werknemers toe. Daarentegen daalde het aantal banen in de sector Automotive in 2009 flink. Geteld in het aantal vestigingen waren de sectoren High tech systems & Materials en Design succesvol, wat ook terug te zien is in het hoge aantal netto oprichtingen. Opvallend is dat de Design sector floreert, wat blijkt uit het groeiend aantal vestigingen en banen. De grootste speerpuntsector High tech systems & Materials biedt werk aan meer dan 40.000 mensen, dat is 11% van alle banen in Zuidoost-Brabant. Ondanks de crisis is deze sector in 2009 een stabiele groeier gebleven.

● Basics

Een uiteenlopend aantal indicatoren is geanalyseerd om een compleet beeld van het leefklimaat in Zuidoost-Brabant te kunnen geven. Mobiliteitsgegevens laten zien dat inwoners van Zuidoost-Brabant minder kilometers per dag afleggen dan de inwoners in de rest van Nederland, en in verhouding minder gebruik maken van het openbaar vervoer en de fiets. Een uiteenlopend aantal indicatoren is geanalyseerd om hier een compleet beeld van te kunnen geven. Mobiliteitsgegevens laten zien dat inwoners van Zuidoost-Brabant minder kilometers per dag afleggen dan de inwoners in de rest van Nederland, en in verhouding minder gebruik maken van het openbaar vervoer en de fiets. Een groot deel van de bevolking van Zuidoost-Brabant werkt en woont in dezelfde regio, blijkt uit pendelcijfers. Eindhoven Airport is de snelst groeiende regionale luchthaven, ook in 2009 is het aantal passagiers gestegen. In verhouding tot Nederland is de leefbaarheid in Zuidoost-Brabant bovengemiddeld, zo blijkt uit overlastcijfers. Alleen wat betreft vermogensdelicten doet Brainport het minder goed. Op het gebied van amusement scoort Brainport redelijk goed; de evenementen zijn druk bezocht en er zijn veel sterrenrestaurants.

Dashboard Europese vergelijking

Brainport presteert wisselend ten opzichte van de RIS top 20, maar boven het EU15 gemiddelde.

- Het dashboard vergelijkt de prestaties van Brainport in Europese context. In totaal zijn er 13 indicatoren, verdeeld over de vier domeinen.
- Het dashboard laat de prestatie op elke indicator zien ten opzichte van de 20 best presenterende regio's uit het Regional Innovation Scoreboard 2006. Ook het gemiddelde van de EU15 landen staat (waar mogelijk) in de figuur.
- Dit figuur laat de complexe internationale verhoudingen zien. Waar Brainport in Europese context hoog scoort, kan het ten opzichte van het voorgaand jaar achteruit zijn gegaan.

Brainport Development

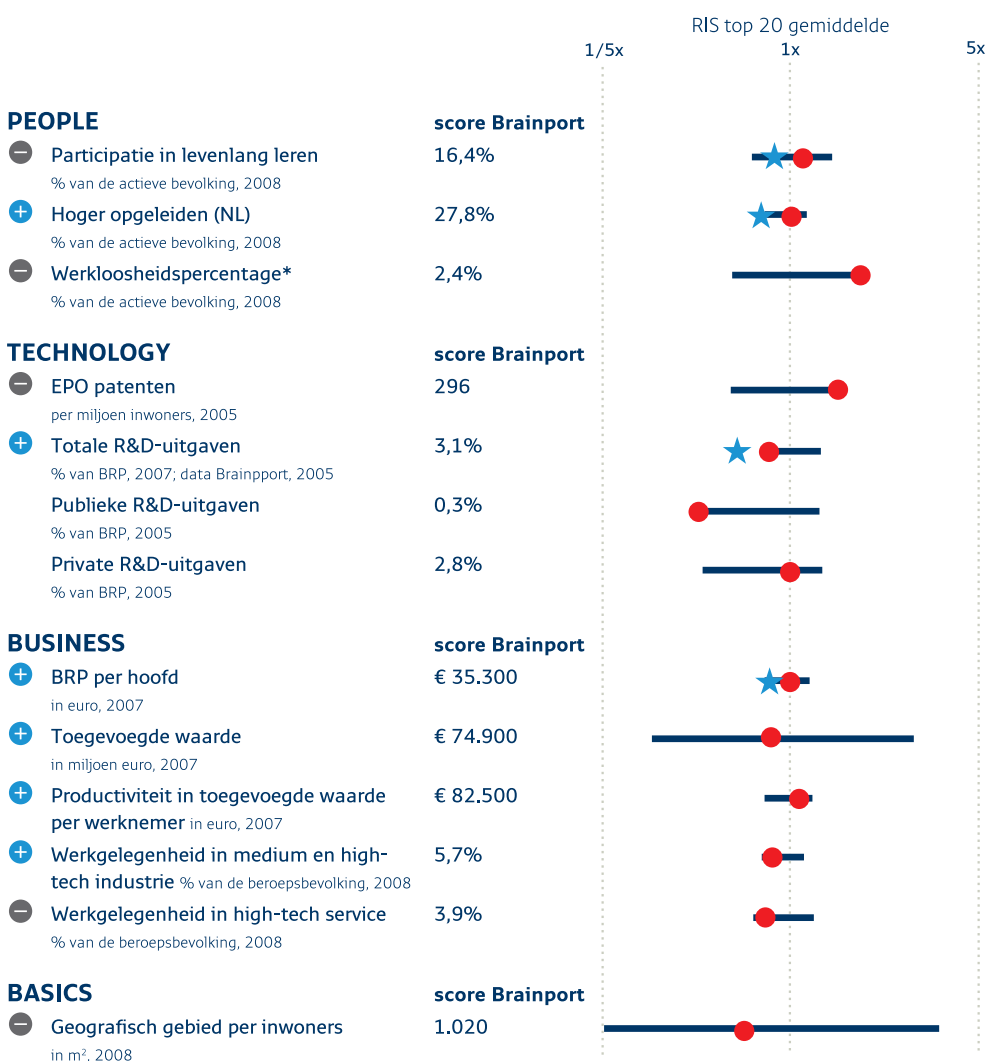
Brainport Development is een ontwikkelingsmaatschappij nieuwe stijl. Met vertegenwoordigers uit bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid werkt zij aan het versterken van de toptechnologieregio Brainport, belangrijke pijler van de Nederlandse economie. Brainport Development stimuleert en ontwikkelt regionale en (inter)nationale projecten en programma's, promoot Brainport in binnen- en buitenland en faciliteert het regionale bedrijfsleven met onder andere bedrijfsadvies en -financiering, startersvoorzieningen, bedrijfshuisvesting en bedrijvencentra.

Toptechnologieregio Brainport is een broedplaats voor innovatie en de thuisbasis voor bedrijven, kennis- en researchinstellingen van wereldklasse. Samen bedenken en maken zij de technologie van morgen die bijdraagt aan een veilige, groene en zorgzame samenleving en aan duurzame economische ontwikkeling van Nederland. Met de regio Eindhoven als kern, is Brainport de spil van een netwerk dat zich over Zuidoost-Nederland en de landsgrenzen uitstrekt. De vijf speerpuntsectoren zijn High Tech Systems & Materials, Food, Automotive, Life Tec en Design.

© Brainport Development, 2011

Brainport Development N.V.

Emmasingel 11
Postbus 2181
5600 CD Eindhoven
T 040 751 24 24
F 040 751 24 99
E info@brainportdevelopment.nl
W www.brainportdevelopment.nl

* De indicator werkloosheid is een negatieve indicator en daarom omgedraaid; Brainport heeft een lage werkloosheid, en scoort hoog

Verandering t.o.v. het voorgaande jaar: Brainport vergeleken bij RIS-gemiddelde en EU-15 gemiddelde:

- + verbetering
- verslechtering
- RIS-bereik
- Noord-Brabant
- ★ EU-15 gem. waar mogelijk